

4. SINIF ÖĞRETMEN EL DOKÜMANLARI

A) KİTAPTAKİ DİNLEME ÇALIŞMALARININ METİNLERİ

Bu metinler öğretmen tarafından okunacaktır. Öğrenci kitabında sadece etkinlikler bulunmaktadır.

1.Tema “Ben ve Çevrem” temasının dinleme metni:

GÖZLERİNDE GÜNEŞLER

Uzun süre işsiz kalmış, sonunda güzel bir restoranda iş bulmuştu. İşini seviyordu. Bu sevgi kendisini işinde ustalaştırmıştı. Herkesin garsonluk deyip geçtiği işine beyniyle, yüreğiyle, elleriyle, tüm bedeni ile sarılıyordu.

İşine herkesten önce geliyordu. Masa ve sandalyeleri özenle düzenliyordu. Servis tabaklarını silip temizliyor, çatal, bıçak ve kaşıkları kuralına göre masa üstüne koyuyordu.

İşine yine erkenden geldi. Akşama gazetecilerin bir yemeği vardı. Her zaman yaptığı gibi restoranın içini düzenledi. Gazeteciler için özel bir masa hazırladı. Masayı mevsim çiçekleri ile süsledi.

Gazeteciler birer ikişer gelmeye başladılar. Yarım saat içinde masa dolmuştu. Servis başladı. Masa yiyeceklerle donandı. Şişman sayılabilecek, sürekli gülen seyrek saçlı gazeteci, garsonu yanına çağırdı:

- Salatayı bol yağlı severim. Bana biraz daha zeytin yağı getirir misin?
- Hay hay efendim, diyerek hemen mutfağa koştu.

Garson az sonra elinde zeytin yağı şişesiyle masanın yanında bitiverdi. Yağ şişesini uzatırken dirseği gazetecinin omzuna çarptı. Ağzı açık olan şişeden birkaç damla yağ gazetecin ceketine döküldü. Garson, bu durumdan ürktü. Ürküntü, korku ve şaşkınlıkla birleşti.

- Özür dilerim, çok özür dilerim, diyebildi.

Neşeli gazeteci, neşesinden bir şey yitirmemişti.

- Önemli değil evlat, önemli değil, dedi.

Durumu gören restoren müdürü koşarak masaya geldi. O da üzüntüsünü belirtti.

- Lütfen abartmayın. Altı üstü iki üç damla yağ. Ne var bunda, ceketimde kuruluş yıldönümü anısı olarak kalsın, dedi.

Garsonu bir üzüntü almıştı. Kafasına bir soru takıldı, kaldı. Ya işten atılırsam, işsiz kalırsam ne yaparım? Gazetecilerin de kendisine davranışına da şaşırılmıştı. Gazeteci, garsondaki durgunluğu anlamıştı.

Yemekler yenildi. Gece sona eriyordu. Garson, işini en güzel örnekleriyle sergilemişti. Gazetecinin gözünden bu kaçmamıştı, ama garsonun tedirginliğine bir şeyler yapmalıydı.

Yerinden kalktı. Restoran müdürünün yanına gitti. Kendisine teşekkür etti.

- Yemeklerimi bundan sonra burada yiyeceğim. Bana aynı garsonun hizmet etmesini istiyorum. Garsonunuz işini seviyor ve biliyor, dedi.

Gazeteciler gittikten sonra müdür garsonu yanına çağırdı. Garson, ayakları birbirine karışarak gitti. Müdür, elindeki parayı uzattı.

- Bu geceki güzel servisin için neşeli gazeteciden sana, dedi.

Garson derin bir oh çekti. Gözlerinde güneşler belirdi. O an ışıltılı kapkara gözleri.

2.Tema “Ülkemiz ve Kültürel Değerlerimiz” temasının dinleme metni:

MASALLARIMIZ

Dilden dile, kuşaktan kuşağa anlatılan bir çeşit halk hikâyesidir masal. Bilinmeyen bir yerde, bilinmeyen kişiler ve varlıklarla ilgili olayların olağanüstü bir biçimde anlatılmasıdır. Ne ilk anlatanı bellidir ne de ilk dinleyeni...

Masallar insanlık tarihini ve kültürünü aktaran geleneğin en önemli türü olarak kabul edilir. Bu yönü ile masallar, insanlık tarihinin en sihirli aynasıdır. Hem geçmişi yansıtırlar hem de geleceği dokurlar. İyilikle kötülük çatışır, kötüler yenik düşer masalarda. Yarın diye bir şey yoktur, istenen, özlenen vardır.

Masal gerçeğe hayalin bir arada olduğu bir türdür. Her şeyi içine alır. Zengini de yoksulu da; tilkiyi de aslanı da... Deve tellal iken pire berber olur. Kötüler yenilir, iyiler her zaman üstün gelir.

Her toplumun olduğu gibi bizim de bir masal dünyamız vardır. Halkımız arasında Dede Korkut Hikâyeleri, Anadolu Masalları, Keloğlan Masalları sık rastlanan masalarımızdır.

Türklerin gösterdiği kahramanlıklar, savaşlarda kazandıkları zaferler, gelenek ve görenekleri hatta çocuklara ad verme törenleri anlatılır Dede Korkut'ta. Dede Korkut, masalların ilk anlatıcısıdır. Hikâyelerinde bilge bir kişi olarak ortaya çıkar. Oğuzlar, önemli meseleleri ona danışırlar. Keramet sahibi olduğuna inanılır. Gelecekte haberler verdiği söylenir.

Anadolu masallarında sıkça rastladığımız Keloğlan'ın ise içinden çıkamadığı iş yoktur. Annesi ile yaşayan Keloğlan, yoksul bir delikanlıdır. Geçinmek için birçok işe girip çıkar. Sakar ve saftır ancak yeri geldiğinde hazırcevap olması ve karşılaştığı sorunlara akılcı, pratik çözümler bulması onu kötülüklerden kurtarır. Bu özellikleriyle de her masalın sonunda mutlaka muradına eren bir kahramandır.

Eskiden “Masal Anaları”mız vardı. Bunlar, tatlı üsluplarıyla uzun kış gecelerinde, ramazan ayında, evlerde, konaklarda, çitir çitir yanan sobaların başında, çocuklara masallarımızı anlatırlardı. Dinleyenler büyülendir, dinlemeyenler üzülürdü. Uçsuz bucaksız bir dünyadır masal dünyamız.

(Kısaltılmıştır.)

Zeki KUŞ

Açıl Susam Açıl, Masallar-Masal Tekerlemeleri

Erdem Yayınları, İstanbul, 2011

3.Tema "Duygularımız" temasının dinleme metni:

SON KUŞLAR

...Vaktiyle, bu adaya bu zamanda kuşlar uğrarlardı. Cıvıl cıvıl öterlerdi. Küme küme, bir ağaçtan ötekine konarlardı. İki senedir gelmiyorlar. Sonbahara doğru, birtakım insanların çoluk çocuk, ellerinde bir kafes adanın tek tepesine doğru gittiklerini görürdüm. İçim cız ederdi. Büyüklerin ellerinde, birbirine yapışmış pislik renginde acayip çomaklar vardı. Bunlarla bir yeşil meydanın kenarına varır, bunları bir ağacın altına çığırkan kafesiyle bırakırlar, ağacın her dalına ökseleri bağlardı. Hür kuşlar, kafesteki çığırkan kuşların feryadına, dostluk, arkadaşlık, yalnızlık sesine doğru bir küme halinde gelirlerdi. Çayırılıkta bir başka ağacın gölgesinde birikmiş çoluklu çocuklu kocaman herifler, bir müddet beklerler. Sonra kuşların üşüştüğü ağaca doğru yavaş yavaş yürürlerdi. Ökselerden kurtulmuş dört beş kuş bir başka ökseye doğru uçup giderken, birer damlacık etleriyle birer tabiat harikası olan kuşları toplarlar, hemen dişleriyle oracıkta boğarlardı. Ve hemen canlı canlı yolarlardı.

Hele bir tanesi vardı, bir tanesi. Çocukları bu işe seferber eden de oydu. Ökseleri cumartesi gecesinden hazırlayan da... Konstantin isminde bir herifti. Galata'da bir yazıhanesi vardı. O esmerle sarışın arası iskete kuşlarının bir damlacık etlerinden yapacağı pilavın hazzıyla, pırıl pırıl yanan krom dişleriyle nasıl nasıl kopartırdı kuşların ümüğünü bir görseniz.

... Konstantin Efendi, o kuşların çok uzaktan geçtiklerini görebilirdi. Gözlerini kısırdı. Esmer lekelerin adalar istikametinde gittiklerini görür, etrafına bakar, bir tanıdık göreceksin olsa gözünü kırpar, gökyüzüne bir işaret çakar: "Bizim pilavlıklar geldi" derdi. Kuşlar pek yakından geçmişse, seslerini taklit ederek, kalın dudaklarıyla dişlerinin arasından seslenirdi. Kuşların çoğunlukla aldandıklarına, bu sesi duyarak dost sesi sanıp vapur etrafında bir dönüp uzaklaştıklarına şahit olmuşumdur. Havalarda sertleşir, poyrazlar, lodolar birbirini kovalar, günün birinde, teşrinlerin sonlarına doğru ılık, hiç rüzgarsız, parça parça oynamayan bulutlu, tatlı, sümbüli günlerde, o, en çığırkan kafes kuşunu nereden bulur bulur, mahalle çocuklarını çağırır, isketeleri, floryaları, aralarına karışmış serçeleri gökyüzünden birer birer toplardı. Seneler var ki kuşlar gelmiyor. ... Kuşlardan sonra şimdi de milletin yeşilliğine musallat olanlar. Geçen gün, yol kenarlarındaki yeşilliklere basmaya kıyamayarak, yola çıkmıştım. Konstantin Efendi'nin günlerinden bir gündü. Ama gökte hiç kuş gözüküyordu.

Kuşlar şimdi yoktu havada ama yeşillikler vardı ya. Baktım. Bu yeşilliklerin bazı yerleri sökülüyor. Biraz ileride dört çocuğa rastladım. Yürüyorlar. Yeşilliklerin en güzel yerlerinde duruyor, bir kaldırım taşı kadar büyük bir parçayı alıp söküyorlar, bir çuvala dolduruyorlardı.

- "Ne yapıyorsunuz?" dedim.

- "Sana ne?" dediler.

Fukara, üstleri yırtık pırtık yavrulardı.

"Canım neden söküyorsunuz?" dedim.

- Mühendis Ahmet Bey söktürüyor.

- Ne yapacak bunları?

- Yukarıda deri tüccarı Hollandalı var ya hani, onun bahçesini düzeltiyorlar da.

- İngiliz çimi alsın, eksin, mademki herif zengin.

- İngiliz çimiyle bu bir mi?

- Bu daha mı iyi?

- İyi de laf mı? Bunun üstüne çimen olur mu? Hollandalı öyle demiş.

Karakola koştum. Polislere haber verdim. Güya men ettiler. Gizli gizli, yine çimenler yer yer söküldü. Mühendis Ahmet Bey'e, ceza bile kesilmedi. Belediye talimatnamesinde, yol kenarlarındaki çimenleri sökmek cezayı mucip olmuyormuş.

Kuşları boğdular, çimenleri kestiler, yollar çamur içinde kaldı.

Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde, gökyüzünde güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde, yol kenarlarında toprak anamızın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak.

Sait Faik Abasıyanık

5.Tema “Çocuk ve Sanat” temasının dinleme metni:

SANAT

İnsanın olduğu her yerde sanat da vardır. Geçmiş dönemler incelendiğinde insanoğlunun ortaya çıkışı ile birlikte sanat eserleri de varlığını göstermeye başlamıştır. Bu durum insanın kendini herhangi bir araçla ortaya koymak istemesinden kaynaklanır. Çünkü sanat insanın duygu ve düşüncelerini herhangi bir araç yoluyla bir şekle yansıtabilmesidir. Tolstoy: “İnsanın bir zamanlar yaşamış olduğu duyguyu kendinde canlandırdıktan sonra aynı duyguyu başkalarının da hissedebilmesi için hareket ses çizgi renk veya kelimelerle belirlenen biçimlerle ifade etme ihtiyacından sanat ortaya çıkmıştır.” demektedir.

Sanat anlayışı ve eserleri toplumdan topluma ve kişiden kişiye farklılık gösterir çünkü sanat özünde öznel bir kavramdır. Toplumların ve bireylerin bakış açıları değıştikçe, içinde yaşadıkları ortam ve hissettikleri farklı olunca ortaya koydukları sanat eserleri de farklılık göstermektedir.

Sanat denince akla güzellik gelir. Çünkü sanat güzel olanı güzel bir şekilde ortaya koymak ister. Güzel sanatların varlığı da buradan ortaya çıkmıştır. Bir açıdan bakıldığında sanat, doğada var olan güzelliği ortaya koymaktır. Ancak Hegel, sanattaki güzelliğin doğadaki güzellikten farklı olduğunu söyler. Bu da sanatın, sanatçıdan ruhu almasından yani sanatın öznelliğinden kaynaklanır.

Sanat sadece bireysel olarak değil, toplumsal olarak da kendini ifade etme aracıdır. Sanattan uzak olan bir toplum kendini geliştiremez. Mustafa Kemal Atatürk de bu durumu şu sözleri ile ifade etmektedir: “Bir millet sanattan ve sanatkârdan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz. Böyle bir millet bir ayağı topal, bir kolu çolak, sakat ve alil bir kimse gibidir. Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş olur.”

(<http://www.derszamani.net/sanat-ile-ilgili-kompozisyon.html>
adresinden alınmıştır.)

6.Tema "Bilim ve Teknoloji" temasının dinleme metni:

İŞTE ARTIK DÜNYA ELEKTRİK IŞIĞINA KAVUŞTU

Thomas Alva Edison, yoksul bir ailenin oğluydu. Bir gün öğretmeni annesini okula çağırarak: " Bakın hanımefendi, çocuğunuz derslerinde çok başarısız, algılaması zayıf. Nasıl söylesem? İşin kötüsü, hiçbir şey öğrenemeyecek kadar sersem! Çocuğunuzu okuldan alırsanız, isabetli bir karar vermiş olacaksınız." dedi. Edison okuldan ayrılmasına çok üzülmüş, içerlemişti. On yaşına geldiğinde eline geçen ne kadar fizik, kimya kitabı varsa hepsini okumuştı. Artık çöplüklerde bulduğu gazete ve dergileri dahi yere eğilip okumadan geçerse, tedirgin oluyordu...

Edison'un okuldaki başarısızlığının asıl sebebi, onun ilgisini canlı tutacak konuların olmamasından kaynaklanıyordu. Aslında her şeyi öğrenmeye açık bir zekâsı ve merakı vardı. Annesinden izin alan Edison evin kiler kısmının bir bölümünü laboratuvar haline getirdi. Burada tek başına telgraf cihazı yaptı. Mors alfabesini öğrendi. Volta kaplarıyla elektrik akımına yönelik araştırmalar yaptı.

1868 yılında henüz 21 yaşındayken elektrikli bir oy sayma makinesinin patentini aldı. Kısa bir süre sonra Edison'un kendisine ait şirketinde tam elli kişi çalışıyordu. Çalışanlar ona "Yaşlı adam" dediğinde Edison, henüz otuz yaşındaydı. Buna rağmen, farklı bir açıdan bakıldığında bu isimlendirme doğrudu. Bir insan bunca başarıyı ancak uzun bir ömre sığdırabilirdi, otuz yaşında değil...

Mucit sürekli meşguldü. Elektrik ampulünün içine koyacağı uygun teli bulabilmek için iki yüzden fazla maddeyi denemiş, fakat doğru teli bulamamıştı. Bir yaz gecesi, Edison laboratuvarından çıkıp yorgun argın eve döndü. Karısı ona: "Gece gündüz hiç istirahat etmeden çalışıyorsun. Tatile çıksan iyi olur." dediğinde Edison: "İyi ama nereye gideceğim?" düşünceye daldı. Karısı: "Dünyada en sevdiğin ve görmek istediğin yer neresi ise oraya git!" dedi. Edison'un birden gözleri parladı: "Tamam!" dedi. "Yarın oraya gideceğim..." Ertesi sabah yine laboratuvardaydı! Çünkü onun için en güzel tatil ve istirahat çalışmak demektir.

Ampul telini bulmak için denediği madde sayısı tam üç bini bulmuştu. 4 Eylül 1882'de, New York'un bir sokağında binlerce kişi heyecanla bekleyordu. Dokuz binaya tam on bin ampul takılmıştı. Kimi duyduklarına inanarak keşfi desteklerken, kimisi de "Hayal mahsulü!" diyordu. Havada giderek karadı. Nihayet şalter indirildi. Birden her taraf gündüz gibi aydınlandı. Edison avazı çıktığı kadar bağırıyordu: "İŞTE ARTIK DÜNYA ELEKTRİK IŞIĞINA KAVUŞTU."

7.Tema “Hayallerim” temasının dinleme metni:

HAYALİM

Büyükbabam matematik öğretmeni. Bugün yanına gidip: “Büyükbaba, gelecekte olmak istediğim meslekle ilgili hayallerimiyazma konulu ödevim var. Bana yardımcı olur musun?” dedim. Büyükbabam, gülümsedi bana. Tamam ufaklık, dedi. Anlaşıldı, sana küçükken kurduğum hayali anlatarak yardımcı olabilirim.

– Biliyor musun, ben kendimi bildim bileli öğretmen olmak istemişimdir. İnsan, daha çocukken bilmeli ne iş yapacağını. Bir hayali olmalı. “Ben büyünce, filanca meslekten ekmeğimi kazanacağım” demeli. Öğretmenliği niye seçtim biliyor musun?

– Neden seçtin büyükbaba?

– Çünkü ben “Öğretmen olacağım.” derdim hep .Nurhayat Öğretmenim sevdirdi bana öğretmenliği. O zamanlar evlerde daha elektrik yok, gaz lambası ile okuyoruz kitapları. Gazeteyi her gün değil ancak haftada bir Nurhayat Öğretmenim getirince okuyorduk. Bilemezsin ne merakla beklerdik o defalarca okunmuş gazeteleri. Neyse uzatmayalım, işte bizim çocukluğumuzda televizyon yok, bilgisayar, internet gibi şeyler de rüyada bile göremeyeceğimiz şeyler. Nurhayat Öğretmenim, bıkmadan usanmadan anlatırdı dünyayı, bilimi, tarihi...

– İnanmıyorum büyükbaba ya, şaka yapıyorsun!

Büyük babam gülümsedi yine. Şaka değil, dedi.

– Bize hiç duymadığımız, hayalini bile kuramadığımız şeylerin, bir zaman sonra gerçek olacağını, hayatta hayal etmenin önemini defalarca anlatırdı Nurhayat Öğretmen.

Birden gözleri doldu büyükbabamın, sesi titredi. Heyecanlı olurdu büyükbabam. Özellikle hele de çok inanarak konuştuğu zaman. Büyükbabam benim sadece büyükbabam değildi, öğretmenimdi de. Onunla konuşurken hep yeni şeyler öğrenirdim. Büyükbaba, dedim.

– Galiba ben ilerideki mesleğimi seçtim. Büyükbabamın gözlerinden, benim hangi mesleği seçtiğimi anladığını fark ettim.

– Söyle bakalım, delikanlı, dedi. Büyüyünce ne olacaksın?

Öğretmen olacağım ben, dedim. “Tarih öğretmeni olacağım. Tarihte insanlık için hizmet etmiş büyük bilim adamlarını öğreneceğim. Sonra da senin gibi güzel güzel anlatacağım. İnsanlara, mutlu olmanın hayal kurmakla başlayacağını anlatacağım.” dedim.

Büyük babam, bana belli etmeden ödevimi yazdırmıştı bile. Öyle ya! Benim ödevimin konusu, Gelecekte olmak istediğin meslekle ilgili hayallerimi yazmak değil miydi? Gerçi bu anlattıklarım gerçek; ama hikâyeler de gerçekten beslenmiyor mu? İşte benim meslek seçimim de böyle başladı.

B) 4. SINIF DİL BİLGİSİ KONU ALANLARI, KAPSAMLARI VE HAFTALARA DAĞILIMI

ALAN	ALT ALAN	HAFTALAR	PARÇALAR
A. ANLAM BİLGİSİ VE ANLATIM BİLGİSİ	A.1. SÖZCÜKTE ANLAM	1. ÜNİTE	
	A.1.1. Gerçek Anlam	1. HAFTA	Gözlüğümü Seviyorum
	A.1.2. Mecaz Anlam		
	A.1.3. Terim Anlam		
	A.2. SÖZCÜKTE ANLAMSAK İLİŞKİLER		
	A.2.1. Anlamdaş Sözcükler	2. HAFTA	Çocuklar Kardeş Oldu Mu?
	A.2.2. Zıt Anımlı Sözcükler		
	A.2.3. Sesteş Sözcükler		
	A.3. SÖZCÜKTE ÖBEKLERİNDE ANLAM		
	A.3.1. Deyimler	3. HAFTA	Dayanışmanın Böylesi
	A.3.2. Atasözleri		
	A.3.3. Özdeyiřler		
	A.4. CÜMLEDE ANLAM		
	A.4.1. Cümle Nedir?	4. HAFTA	Ailemiz
	A.4.1.1. Cümle Olan Dizilimler		
	A.4.1.2. Cümle Olmayan Dizilimler		
	A.4.2. Cümle Yorumlama	5. HAFTA	Komşu Kunduzlar
	A.4.2.1. Cümleden Çıkarılabilecek Yargı		
	A.4.2.2. Cümle Tamamlama		
	A.4.2.3. Cümle Oluşturma		
	A.4.2.4. Düşünce Bağlamı Dışında Kalan Sözcükler		
	A.4.3. Anımlarına Göre Cümleler	2. ÜNİTE	
	A.4.3.1. Uyarı Cümleleri	6. HAFTA	İncirli Maęara
	A.4.3.2. Yakınma Cümleleri		
A.4.3.3. Pişmanlık Cümleleri			
A.4.3.4. Küçümseme Cümleleri			
A.4.3.5. şaşırma Cümleleri			
A.4.3.6. Özlem Cümleleri			
A.4.3.7. Endişe Cümleleri			
A.4.3.8. Beğeni Cümleleri			
A.4.3.9. Abartı Cümleleri			
A.5. PARAGRAFTA / METİNDE (şİİR VE DÜZYAZI) ANLAM			
A.5.1. Paragrafta Anlam	7. HAFTA	Asırlık Asma	
A.5.1.1. Paragrafın Ana Düşüncesini Bulma			
A.5.1.2. Yardımcı Düşüncesini Bulma			
A.5.1.3. Konusunu Bulma			
A.5.1.4. Yeni Başlık Önerme			
A.5.2. Paragrafta Yapı	8. HAFTA	Deęirmenlik Köyünün Suyu	
A.5.2.1. Paragraf Oluşturma			
A.5.2.2. Paragraf Tamamlama			
B. SES BİLGİSİ	B.1. SES, HARF ve ALFABE		
	B.1.1. Harf ve Alfabe Nedir?	9. HAFTA	Anlatırdı Anneannem
	B.1.2. Alfabetik Sıralama		
	B.1.3. Ünlü Harfler ve Ünlü Harflerin Özellikleri (ilkokulda özellikler yok)		
	B.1.4. Ünlü Harflerle İlgili Ses Olayları	10. HAFTA	Toplum Lideri Dr. Fazıl Küçük
	B.1.4.1. Büyük Ünlü Uyumu Kuralı		
	B.1.4.2. Ünlü Düşmesi		
	B.1.5. Ünsüz Harfler ve Ünsüz Harflerin Özellikleri (3.sınıfta özel. yok)	11. HAFTA	Lefkara İři
	B.1.6. Ünsüz Harflerle İlgili Ses Olayları		
	B.1.6.1. Sertleşme (Benzeşme)		
	B.1.6.2. Yumuşama		
B.1.6.3. Kaynaş(tır)ma	12. HAFTA		

	B.1.6.4. Ünsüz Düşmesi		Vuni Sarayı	
	B.2. HECELER	3. ÜNİTE		
	B.2.1. Hece Nedir?	13. ve 14. HAFTA	Dostluk Kuş Ağacı	
	B.2.2. Sözcüklerin Hecelere Ayrılması			
	B.2.3. Sözcüklerde Hece Sayısı			
	B.3. TÜRKÇENİN BÜRÜNSSEL YAPISI			
	B.3.1. Ulama			
C. SÖZCÜK TÜRLERİ	C.1. İSİM (AD)			
	C.1.1.Varlıklara Verilişlerine Göre İsimler	15. ve 16. HAFTA	Şehir Faresiyle Tarla Faresi Bir Küçük Tebessüm	
	C.1.1.1. Özel İsim			
	C.1.1.2. Cins İsim			
	C.1.2.Varlıkların Sayısına Göre İsimler			
	C.1.2.1. Tekil İsim			
	C.1.2.2. Çoğul İsim			
	C.1.2.3. Topluluk İsmi			
	C.1.3.Varlıkların Oluşuna Göre İsimler			
	C.1.3.1. Somut İsim			
	C.1.3.2. Soyut İsim			
	C.1.4. İsmi Hâlleri	17. HAFTA	Yaşamın Yankısı	
	C.1.4.1. Yalın Hâl			
	C.1.4.2. Belirtme Durumu (-i hâli)			
	C.1.4.3. Yönelme Durumu (-e hâli)			
	C.1.4.4. Bulunma Durumu (-de hâli)			
	C.1.4.5. Çıkma Durumu (-den hâli)			
	I. DÖNEM KONULARININ GENEL TEKRARI		18. HAFTA	Ağustos Böceği ile Karınca
		C.2. ZAMİR (ADIL)	4. ÜNİTE	
		C.2.1. Zamirin Tanımı	19. ve 20. HAFTA	Kağıttan Önce Alo Alo
		C.2.1.1. Sözcük Tipindeki Zamirler		
		C.2.1.1.1. Kişi Zamirleri		
		C.2.1.1.2. İşaret Zamirleri		
		C.2.1.1.3. Belgisiz Zamirler		
		C.2.1.1.4. Soru Zamirleri		
		C.3. SIFAT (ÖNAD)		
		C.3.1. Sıfatın Tanımı	21. ve 22. HAFTA	İletişim Bir Tıkla Elektronik Posta
		C.3.1.1. Niteleme Sıfatları		
		C.3.1.2. Belirtme Sıfatları		
		C.3.1.2.1. İşaret Sıfatları		
	C.3.1.2.2. Sayı Sıfatları			
	C.3.1.2.3. Soru Sıfatları			
	C.3.1.2.4. Belgisiz Sıfatlar			
	C.3.2 Sıfat Tamlaması	23. HAFTA	Teller Nasıl Konuşturuldu?	
	C.3.3 Unvan Sıfatı			
	ZAMİR VE SIFATLARIN FARKI	24. HAFTA	5. ÜNİTE Yedi Renkli Saat	
	İSİM-ZAMİR-SIFAT GENEL TEKRAR	25. HAFTA	Çocukluğumun Potinci Amcaları	

D. YAPI BİLGİSİ	D.1. KÖK ve EK		
	D.1.1. Kök ve Kök Çeşitleri		
	D.1.1.1. İsim Kökleri	26. HAFTA	Sahneler
	D.1.1.2. Fiil Kökleri		
	D.1.2. Ek ve Ek Çeşitleri		
	D.1.2.1. Yapım Ekleri	27. HAFTA	Tiyatro Bir Yaşamdır
	D.1.2.2. Çekim Ekleri		
	D.1.2.2.1. Çoğul Ekleri		
	D.1.2.2.2. Durum Ekleri		
	D.2. YAPILARINA GÖRE SÖZCÜKLER		
	D.2.1. Basit Sözcükler	28. ve 29. HAFTA	Bir Ziyaret 6. ÜNİTE Herşey Bir Uçurtma İle Başladı
	D.2.2. Türemiş Sözcükler		
	D.2.3. Bileşik Sözcükler		
E. YAZIM KURALLARI & NOKTALAMA İŞARETLERİ	E.1. YAZIM KURALLARI		
	E.1.2. Büyük Harflerin Yazımı	30. HAFTA	Milrobu Gören İlk Adam
	E.2. NOKTALAMA İŞARETLERİ		
	E.2.1. Nokta	31. ve 32. HAFTA	Yıldızlara Uzanan Asansör 7. ÜNİTE Dinozorlar
	E.2.2. Soru İşareti		
	E.2.3. Ünlem		
	E.2.4. Virgül		
	E.2.5. İki Nokta		
	E.2.6. Çift Tırnak İşareti		
	E.2.7. Kesme İşareti (Apostrof)		
	E.2.8. Üç Nokta		
E.2.9. Kısa Çizgi			
E.2.10. Uzun Çizgi			
II. DÖNEM KONULARININ GENEL TEKRARI		33. ve 34. HAFTA	Açşam Rüzgara Kurbağaların Yarışı

- Metin türleri parçalarının arkalarında bulunan etkinliklerde yeri geldikçe işlenecektir.

**C) İLKOKUL 4. SINIF DİLBİLGİSİ KONU KAPSAMI VE
İLGİLİ DETAYLAR / AÇIKLAMALAR**

DİLBİLGİSİ KONUSU	DETAYLAR / AÇIKLAMALAR
SÖZCÜKTE ANLAM	<ul style="list-style-type: none">* Sözcüklerin gerçek anlamları ve ilgili örnekler* Sözcüklerin mecaz anlamları ve ilgili örnekler* Gerçek anlam ile mecaz anlamın ilgili örnekler aracılığı ile karşılaştırılması / farkı* Sözcüklerin terim anlamları ve ilgili örnekler
SÖZCÜKTE ANLAMSAK İLİŞKİLER	<ul style="list-style-type: none">* Eş anlamlı sözcükler ve ilgili örnekler (3. sınıfa ek olarak 5 yeni çift)* Karşıt (zıt) anlamlı sözcükler ve ilgili örnekler (3. Sınıfa ek olarak 5 yeni çift)* Eş sesli sözcükler ve ilgili örnekler (3. Sınıfa ek olarak 4 yeni sözcük)
SÖZCÜK ÖBEKLERİNDE ANLAM	<ul style="list-style-type: none">* Deyimlerin anlamları ve kullanım örnekleri (Öğretmen kitabındaki deyimlerden 15 ad.)* Atasözlerinin anlamları ve kullanım örnekleri (Öğretmen kitabındaki atasözlerinden 15 ad.)* Özdeyişlerin anlamları ve kullanım örnekleri (Beş tane bağımsız özdeyiş)* Deyim – atasözü – özdeyiş farkı (örneklerle birlikte)
CÜMLEDE ANLAM	<ul style="list-style-type: none">* Cümlenin tanımı, cümle olma ve olmama durumu* Cümle yorumlama<ul style="list-style-type: none">* Cümleden çıkarılabilecek yargı* Eksik bırakılan cümleyi tamamlama (en fazla 4 sözcüğe kadar)* Dağınık sözcüklerle anlamlı cümle oluşturma (en fazla 8 sözcük)* Düşünce bağlamı dışında kalan sözcükler* Anlamlarına göre cümleler<ul style="list-style-type: none">* Cümlenin yansıttığı duyguyu basit düzeyde (uyarı, yakınma, pişmanlık, küçümseme, şaşırma, özlem, endişe, beğeni, abartı) ifade etme
PARAGRAFTA / METİNDE (ŞİİR VE DÜZYAZI) ANLAM	<ul style="list-style-type: none">* Paragrafta anlam<ul style="list-style-type: none">* Paragrafın ana düşüncesi ile yardımcı düşüncelerini bulma* Paragrafın konusunu bulma* Paragrafa yeni başlık önerme* Eksik bırakılan paragrafı tamamlama (en fazla 4 cümleye kadar)* Paragrafta yapı<ul style="list-style-type: none">* Paragraf oluşturma (en az 8 cümle yazabilme)* Paragraf tamamlama (paragrafa ek olarak en az 4 cümle yazabilme)
SES, HARF ve ALFABE	<ul style="list-style-type: none">* Harf<ul style="list-style-type: none">* Harfin tanımı ve Yeni Türk Alfabesi'nin tanımı* Yeni Türk Alfabesi'ndeki harf sayısı ve sırası* Alfabetik sıralama (en fazla 4 kelime ve en çok 2 ortak harf)* Ünlü harfler (özelliklerden sadece incelik ve kalınlık)

	<ul style="list-style-type: none"> * Ünlü harflerle ilgili ses olayları <ul style="list-style-type: none"> * Büyük Ünlü Uyumu Kuralı'nın tanımı ve özellikleri <ul style="list-style-type: none"> * Kuralı bozabilecek ekler * Zaman içinde değişen sözcükler * Büyük Ünlü Uyumu Kuralı'nın aranmayacağı durumlar * Ünlü düşmesinin tanımı ve özellikleri * Ünsüz harfler (özelliklerden sadece sertlik ve yumuşaklık) * Ünsüz harflerle ilgili ses olayları <ul style="list-style-type: none"> * Sertleşme (benzeşme) ve özellikleri * Yumuşama ve özellikleri <ul style="list-style-type: none"> * Yumuşamanın gerçekleşmeyeceği durumlar <ul style="list-style-type: none"> * Tek heceli bazı sözcüklerde * Yabancı dillerden dilimize geçmiş bazı sözcüklerde * Özel isimlerde * Kaynaş(tır)ma ünsüzleri ve ilgili örnekler * Ünsüz düşmesi ile ilgili örnekler <p>NOT: Ünsüz harflerle ilgili ses olayları verilecek olan örnekler, cümle içinde değil; yalnızca sözcüklere dayalı olmalıdır.)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Hece <ul style="list-style-type: none"> * Tanımı – hece olan / olmayan dizilimler – bir hecenin en az kaç, en çok kaç harften oluşabileceği * Sözcüklerin hecelerine ayrılması * Sözcük içerisindeki hece sayısını bulma (sesli harfleri sayarak bulma dahil) * Türkçenin bürünsel yapısı <ul style="list-style-type: none"> * Ulama (tanımı ve gerçekleşemeyeceği durumlarla ilgili örnekler) * Ulama gerçekleşen bileşik kelimelerin hecelere ayrılması
İSİM (AD)	<ul style="list-style-type: none"> * İsimler <ul style="list-style-type: none"> * İsmi tanımlar ve özellikleri * Varlıklara verililerine göre isimler (özel – cins) <ul style="list-style-type: none"> * 3. Sınıfa ek olarak özel isimlerde; <ul style="list-style-type: none"> - Güneş, Dünya, Ay ve Gezegen isimleri - Kitap, Gazete, Dergi isimleri - İnsanlara verilen lakaplar * Var oluşlarına göre isimler (somut – soyut) * Sayılarına göre isimler (tekil – çoğul – topluluk) * İsimlere gelebilecek hâl (durum) ekleri
ZAMİR (ADIL)	<ul style="list-style-type: none"> * Zamirler <ul style="list-style-type: none"> * Zamirin tanımlar ve çeşitleri (çeşit olarak sadece sözcük halindeki zamirler) * Kişi zamirleri (“Kendi” zamiri dahil)

	<ul style="list-style-type: none">* İşaret zamirleri (Kişi zamiri “O” ile işaret zamiri “O” arasındaki fark örneklerle verilecek.)* Belgisiz zamirler* Soru zamirleri
SIFAT (ÖNAD)	<ul style="list-style-type: none">* Sıfatlar<ul style="list-style-type: none">* Sıfatın tanımı ve çeşitleri* Niteleme sıfatları (Yalnızca isimlere sorulan “NASIL?” sorusunun yanıtı olarak)* Belirtme sıfatları<ul style="list-style-type: none">* İşaret sıfatları* Sayı sıfatları (çeşitleri verilmeyecek)* Belgisiz sıfatlar (Hem belgisiz, hem de sayı sıfatı olan “bir, bütün vb.” sözcüklerin detayları verilmeyecek.)* Soru sıfatları* Sıfat tamlaması* Unvan sıfatları
KÖK ve EK	<ul style="list-style-type: none">* Kök kavramı<ul style="list-style-type: none">* Kök çeşitleri ve farkları (isim kök ve fiil kök)* Ek ve ek çeşitleri (çekim eki ve yapım eki)* Çekim ekinin tanımı ve çeşitleri<ul style="list-style-type: none">* Çoğul eki* Hâl eki* Yapım ekinin tanımı ve yaygın kullanılan yapım ekleri<ul style="list-style-type: none">* -lık / -lik / -luk / -lük* -lı / -li / -lu / -lü* -sız / -siz / -suz / -süz* -cı / -ci / -cu / -cü
YAPILARINA GÖRE SÖZCÜKLER	<ul style="list-style-type: none">* Yapıları bakımından sözcükler arasındaki farklılıklar<ul style="list-style-type: none">* Basit sözcüklerin tanımı ve özellikleri (örneklerle birlikte)* Türemiş sözcüklerin tanımı ve özellikleri (örneklerle birlikte)* Bileşik sözcüklerin tanımı ve özellikleri (örneklerle birlikte) (Bileşik fiiller hariç)
YAZIM KURALLARI	<ul style="list-style-type: none">* Büyük harflerin yazımı<ul style="list-style-type: none">* 3. Sınıfa ek olarak 4. sınıf özel isim konusu kapsamındaki kullanımlar* Yazı başlıkları
NOKTALAMA İŞARETLERİ	<ul style="list-style-type: none">* Noktalama işaretleri (3. Sınıfa ek olarak)<ul style="list-style-type: none">* Üç Nokta

D) BELİRLENEN KELİME ÇİFTLERİ, ATASÖZLERİ VE DEYİMLER

EŞ ANLAMLI KELİMELER (20 kelime çifti)	ZİT ANLAMLI KELİMELER (20 Kelime Çifti)	EŞ SESLİ KELİMELER (12 kelime)
Sınıf - Derslik	Büyük x Küçük	Yüz
Nehir - Irmak	Yaşlı x Genç	Dal
Yoksul - Fakir	Eski x Yeni	At
Okul - Mektep	Kalın x İnce	Gül
Öğrenci - Talebe	Kısa x Uzun	Kır
Ev - Konut	Sıcak x Soğuk	Bin
Doktor - Hekim	Şişman x Zayıf	Ben
Hayat - Yaşam	Dolu x Boş	İç
Misafir – Konuk	Açık x Kapalı	Yağ
Yaşlı - İhtiyar	Temiz x Kirli	Diz
Düş - Rüya	Güzel x Çirkin	Uç
Öykü – Hikaye	Tembel x Çalışkan	Dil
Öğüt – Nasihat	Geniş x Dar	
Uyarı – İkaz	İyi x Kötü	
Bıkmak – Usanmak	Yüksek x Alçak	
Mutlu - Neşeli	Barış x Savaş	
Sonuç – Netice	Aç x Tok	
Soru – Sual	Doğu x Batı	
Yürek – Kalp	Gece x Gündüz	
Barış - Sulh	Fakir x Zengin	

ATASÖZLERİ: (15 ADET)	DEYİMLER: (15 ADET)
Bir elin nesi var, iki elin sesi var.	Tepeden bakmak
Ne ekersen onu biçersin.	Göz bebeği olmak
Parayı veren düdüğü çalar.	Hayret etmek
Ayağını yorganına göre uzat.	Etekleri zil çalmak
Üzüm üzüme baka baka kararır.	Göz atmak
Keskin sirke küpüne zarar.	Küplere binmek
Damlaya damlaya göl olur.	Kafa ütölemek
Sakla samanı gelir zamanı.	Bindiği dalı kesmek
Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.	Dili tutulmak
Ağaç yaş iken eğilir.	İki ayağı bir pabuca girmek
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.	Dikkat çekmek
Dost kara günde belli olur.	Darmadağın olmak
Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.	Paniğe kapılmak
Gülü seven dikenine katlanır.	Hayran olmak
İyilik yap denize at.	Perişan olmak

TEPGP TÜRKÇE KOMİSYONU ADINA

DOÇ. DR. Güner KONEDRALI

DOÇ. DR. Ahmet GÜNEYLİ

UZM. Nedime KARASEL AYDA

UZM. Konce ÖZATENÇ

Orçun AYDA

Arkın BAŞAT